

tror, det er en god Vej, Hjælpekasserne ere slaaede ind paa, at understøtte disse Folk i den vanskelige Tid af Aaret og paa de Tider, hvor de ikke kunne finde Arbejde, saa at de kunne holde sig fri for Fattigvæsenet og, naar de en Gang blive 60 Aar eller derover, faa Alderdoms-understøttelse.

Men det Krav, her er Tale om, er meget stort, og vi kunne ikke med de forhaandenværende Midler tilnærmelsesvis komme alle de trængende til Hjælp. Naar der derfor i den højtærede Konseilspræsidents Programtale i Dag blev slaaet paa, at man maatte spare, og der ligeledes af den ærede Ordfører for Reformpartiet blev sagt noget lignende, saa vil jeg sige, at her er et Omraade, hvor man ikke maa spare. Thi for hver Dag man sparer, betyder det, at enkelte Mænd og Kvinder og Børn i vort Samfund ikke alene lide Nød, men dø af Sult. Jeg skal henvise til, hvad en saa erfaren og udmærket Kvinde som Stadslægens Hustru, den kvindelige Læge Etatsraadinde Harbou-Hoff, sidste Jul udtaler i en Artikel i „Dannebrog“. Hun var bleven spurgt, hvad hun mente om de sociale Opgaver og den sociale Nødstilstand i København, og der siger denne kvindelige Læge: Jeg har mit Kendskab til Fattigfamilier i Borgergade- og Adelgadedistriktet, og i dette Distrikt er der, efter min Erfaring, ca. 600 Børn, der hver eneste Dag halvsulte, fordi deres Mødre og Fædre ikke ere i Stand til at give dem tilstrækkelig Ernæring. Men naar der alene indenfor en enkelt Læges Distrikt er saa mange fattige og forsultne Børn, saa siger det sig selv, at vi staa overfor et meget stort socialt Krav, og det forekommer mig, at Rigsdagen og Regeringen ikke kunne afvise de Krav, som nu stilles af Hjælpekassernes Fællesbestyrelse, med, at Tiden kræver Sparsommelighed. Her er et Omraade, hvor vi ikke kunne spare, hvor vi ikke have Raad til at spare. At sørge for, at alle disse mange fattige Børn faa Mad, Klæder, Husly og Opdragelse, er, forekommer det mig, et Bidrag til Landets Forsvar, langt mere betydningsfuldt end at anvende de mange Millioner, der fra anden Side er talt om, til militære Øjemed. Men bortset fra det sidste Spørgsmaal vil jeg sige, at vi maa løse dette Spørgsmaal, og man maa fra Statens Side komme Hjælpekasserne og Kommunerne til Hjælp for at rense ud af det offentlige Fattigvæsen alle de brave, hæderlige og arbejdsvillige Elementer, som findes der. Vi maa komme dertil, og vi skulde gerne komme dertil i

Løbet af nogle faa Aar, at der indenfor det offentlige Fattigvæsen ikke fandtes andre Personer end dem, som ikke ville bestille noget, de daarlige, snavs Personer, hvorimod alle de gode og arbejdsvillige hurtigst muligt burde skaffes ud af Fattigvæsenets Klør tilbage til Samfundet og gengives deres Uafhængighed og Selvstændighed.

Nu mener jeg ikke, at det Spørgsmaal, der her er Tale om, kan løses ved, at man yder et endog meget stort Tilskud til Hjælpekasserne, men for Øjeblikket er det den Institution, som jævnsides med Sygekasserne og Arbejdsløshedskasserne bedst er i Stand til at løse Opgaven. Jeg vilde gerne henvise til, at foruden at man paa de forenede Hjælpekassers Delegeretmøde har udtalt sig for det Krav, jeg her taler om, har den eneste Organisation af landkommunale Hjælpekassers Bestyrelse udtalt sig for det samme. Omtrent 14 Dage efter at vi havde holdt vort Møde her i København, afholdt de landkommunale Hjælpekassers Bestyrelse et Møde i Jylland, hvor man sluttede sig til det Krav, jeg her har omtalt. Kravet gaar jo videre, end jeg allerede har skitseret. Det Spørgsmaal, som gav Anledning til Vedtagelsen af den omtalte Resolution til Stat og Kommune, var nærmest det store Enkeforsørgelses-spørgsmaal, som jo i de senere Aar er blevet strejft herinde i Tale og i forskellige Tidsskrifter, men som endnu ikke har været i Stand til at samle en offentlig Mening om sig. Enkerne kunne ikke selv tale deres Sag, de føle sig for fattige og for smaa, og Kvinder ere ikke vant til at føre Ordet. Det er derfor naturligt, at Enkespørgsmaalet er det af de sociale Spørgsmaal, som sidst af alle har trængt sig frem i Forgrunden, men Hjælpekassernes Bestyrelse har ment, det var deres Opgave at beskæftige sig med Spørgsmaalet, og vi have til den Ende udsendt en Række Spørgeskemaer til de forskellige Bykommuners Styrelser med Anmodning om at oplyse, hvor stort et Antal Enker med Børn der modtager Fattigunderstøttelse, hvor stort Gennemsnitsbeløbet var for hver enkelt Hovedperson, og hvor stor den samlede Understøttelse var. Vi have modtaget Besvarelser fra en Række af vore Bykommuner, og det viser sig, hvilket er af megen Interesse, at Hovedparten af dem, som faa Hjælp af det offentlige Fattigvæsen eller gennem det offentlige Fattigvæsen, ere Enker, de færreste ere mandlige Familieforsørgere; om ikke just det store Flertal saa dog et Flertal af de fattigunderstøt-